

ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧ

АУДИТЫН КОД: ТӨА-2023/19/-НА-СТА-ТШЗ

ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ ШҮҮХИЙН ТАМГЫН ГАЗРЫН 2023 ОНЫ
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН
ТАЙЛАН

Зуунмод 2023 он

Аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Хишигжаргал

Утас: 70272582 Цахим хаяг: khishigjargalts@audit.gov.mn

Аудитын менежер О.Амаржаргал

Утас: 70273463 Цахим хаяг: amarjargalo@audit.gov.mn

Аудитор Ж.Бямбацогт

Утас: 70272248 Цахим хаяг: byambatsogtj@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг
дараах хаягаар авна уу. Цахим хаяг: www.open.audit.mn

Товчилсон үгийн жагсаалт	3
Хүснэгтийн жагсаалт.....	3
1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	4
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ.....	6
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	6
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан.....	7
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	9
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	11
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	12
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА.....	13
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа.....	13
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин.....	13
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....	14
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд	14
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	15
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	17
4.1 Ерөнхий зүйл	17
4.2 Материаллаг байдал	17
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт.....	17
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал .	17
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	17
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	18
4.5.1 Завсрын аудитын талаар.....	18
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	18
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	19
5.1 Залруулсан алдаа.....	19
5.2 Албан шаардлага.....	20
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	21

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

Хүснэгтийн жагсаалт

Хүснэгт 1 Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт	14
Хүснэгт 2 Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл	15
Хүснэгт 3 Төсөл хөтөлбөрийн арга хэмжээний хүрэх үр дүн, биелэлт.....	16
Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт	18

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

41100, Төв аймаг, Зуунмод сум
Утас: 70272582, Цахим шуудан: tuv@audit.gov.mn
Цахим хаяг: www.audit.mn

2023.02.20 № 01/62
танай _____-ны № _____-т

ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ ШҮҮХИЙН
ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА
Д.МАГВАНСУРЭН ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Төв аймаг дахь Шүүхийн тамгын газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Төв аймаг дахь Шүүхийн тамгын газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторовын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Төв аймаг дахь Шүүхийн тамгын газар нь Цалингийн урьдчилгаа 368,335.2 мянган төгрөг, цалингаас суутгасан 258,077.3 мянган төгрөгийн НДШ, ХХОАТ-ыг цалингийн өглөг дансанд бүртгэлгүй зардал дансанд бүртгэж хаасан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь аудиторовын мэргэжлийн шийдлээр тайлант хугацааны санхүүгийн тайлангийн аудитад чухал нөлөө үзүүлсэн дараах асуудлууд байна. Үүнд:

- Харилцагч байгууллагатай хийсэн 13,018.8 мянган төгрөгийн худалдан авалтыг цахим төлбөрийн баримтаар баталгаажуулаагүй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал гараагүй болно. Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.ХИШИГЖАРГАЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	26,879,150.00	42,934,410.00
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	-	9,500,000.00
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	-	9,500,000.00
3121	Төгрөг	-	9,500,000.00
31211	Төрийн сангийн харилцах	-	9,500,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	26,879,150.00	33,434,410.00
354	Хангамжийн материал	26,879,150.00	33,434,410.00
35410	Бичиг хэргийн материал	466,700.00	2,902,100.00
35420	Аж ахуйн материал	18,250,149.00	23,231,209.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	156,870.00	156,870.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	886,947.00	25,747.00
35470	Бусад хангамжийн материал	7,118,484.00	7,118,484.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	835,094,659.80	934,183,446.01
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	835,094,659.80	934,183,446.01
392	Биет хөрөнгө	744,994,659.80	844,083,446.01
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	557,439,249.61	651,025,922.61
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(40,647,440.10)	(56,906,416.14)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	198,888,000.00	109,500,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(123,246,333.17)	(25,008,333.17)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	290,846,532.79	266,744,399.47
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(203,952,389.30)	(156,574,246.24)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	164,373,550.98	154,722,435.05
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(102,935,943.75)	(102,707,931.71)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	6,924,674.24	6,924,674.24
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,041,701.50)	(4,173,518.10)
39217	Ном	346,460.00	536,460.00
393	Биет бус хөрөнгө	90,100,000.00	90,100,000.00
39301	Програм хангамж	2,050,000.00	2,050,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	88,600,000.00	88,600,000.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	(550,000.00)	(550,000.00)
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	861,973,809.80	977,117,856.01
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	861,973,809.80	977,117,856.01
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	861,973,809.80	977,117,856.01
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	485,339,397.00	485,339,397.00
51101	Өмч: - төрийн	485,339,397.00	485,339,397.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	(26,022,592.69)	90,436,123.52
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(87,385,271.63)	(24,707,922.69)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	61,362,678.94	115,144,046.21
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	402,657,005.49	401,342,335.49
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	861,973,809.80	977,117,856.01

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,648,822,205.00	2,068,729,173.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	82,848,505.00	154,903,473.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	82,848,505.00	154,903,473.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	82,398,785.00	133,827,213.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	0.00	136,903,473.00
120009	Бусад орлого	0.00	18,000,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,565,973,700.00	1,913,825,700.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,565,973,700.00	1,913,825,700.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,565,973,700.00	1,913,825,700.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,587,459,526.06	1,953,585,126.79
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,587,459,526.06	1,953,585,126.79
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,583,308,613.93	1,950,031,656.18
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,148,982,253.48	1,490,446,001.10
210101	Үндсэн цалин	908,091,724.41	1,039,195,703.01
210102	Нэмэгдэл	150,088,568.36	360,328,254.23
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	34,682,997.54	43,867,654.63
210104	Урамшуулал	56,118,963.17	47,054,389.23
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	153,671,799.99	186,614,999.38
210201	Тэтгэврийн даатгал	107,798,300.00	127,088,889.64
210202	Тэтгэмжийн даатгал	11,468,400.00	14,906,702.46
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	9,078,699.99	11,898,581.94
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,389,699.40	2,974,620.49
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	22,936,700.60	29,746,204.85
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	69,959,709.40	75,939,943.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,541,025.00	7,441,597.15
210302	Түлш, халаалт	59,896,444.40	65,539,590.85
210303	Цэвэр, бохир ус	1,966,240.00	1,358,755.00
210304	Байрны түрээс	1,556,000.00	1,600,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	87,532,872.00	94,073,892.91
210401	Бичиг хэрэг	40,150,060.00	41,718,770.00
210402	Тээвэр, шатахуун	21,079,910.00	18,388,500.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	14,499,072.00	20,382,832.91
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	600,000.00	840,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	11,203,830.00	12,743,790.00
2105	Нормативт зардал	200,000.00	1,910,400.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	200,000.00	1,910,400.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	79,967,787.00	22,474,146.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	12,826,300.00	512,600.00
210604	Урсгал засвар	67,141,487.00	21,961,546.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,544,000.00	3,514,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,544,000.00	3,514,000.00

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	8,442,703.00	18,461,447.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,357,500.00	12,971,650.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	720,000.00	720,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	2,878,000.00	4,273,250.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	145,303.00	206,854.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	77,000.00	77,000.00
210807	Газрын төлбөр	264,900.00	212,693.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	31,007,489.06	56,596,826.79
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	31,007,489.06	56,596,826.79
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	4,150,912.13	3,553,470.61
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,000,000.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,000,000.00	0.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	2,150,912.13	3,553,470.61
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,150,912.13	3,553,470.61
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	61,362,678.94	115,144,046.21
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	61,362,678.94	115,144,046.21

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	1,565,973,700.00	1,923,325,700.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	0.00	9,500,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	0.00	9,500,000.00
120009	Бусад орлого	0.00	9,500,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,565,973,700.00	1,913,825,700.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,565,973,700.00	1,913,825,700.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,565,973,700.00	1,913,825,700.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1,543,060,700.00	1,909,967,300.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,543,060,700.00	1,909,967,300.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,538,909,787.87	1,906,413,829.39
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,148,982,253.47	1,490,446,001.10
210101	Үндсэн цалин	908,091,724.41	1,039,195,703.04
210102	Нэмэгдэл	150,088,568.45	360,328,254.20
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	34,682,997.44	43,867,654.63
210104	Урамшуулал	56,118,963.17	47,054,389.23
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	153,671,800.00	186,614,999.38
210201	Тэтгэврийн даатгал	107,798,300.00	127,088,889.64
210202	Тэтгэмжийн даатгал	11,468,400.00	14,906,702.46
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	9,078,700.00	11,898,581.94
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,389,700.00	2,974,620.49
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	22,936,700.00	29,746,204.85
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	69,959,709.40	75,939,943.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,541,025.00	7,441,597.15
210302	Түлш, халаалт	59,896,444.40	65,539,590.85
210303	Цэвэр, бохир ус	1,966,240.00	1,358,755.00
210304	Байрны түрээс	1,556,000.00	1,600,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	87,314,532.00	90,575,512.91
210401	Бичиг хэрэг	38,764,760.00	44,154,170.00
210402	Тээвэр, шатахуун	17,777,000.00	17,527,300.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	14,499,072.00	20,382,832.91
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	600,000.00	840,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	15,673,700.00	7,671,210.00
2105	Нормативт зардал	800,000.00	726,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	800,000.00	726,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	66,074,790.00	30,635,926.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	5,074,800.00	1,137,600.00
210604	Урсгал засвар	60,999,990.00	29,498,326.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,544,000.00	3,514,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,544,000.00	3,514,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	8,562,703.00	18,461,447.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,477,500.00	12,971,650.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	720,000.00	720,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	2,878,000.00	4,273,250.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	145,303.00	206,854.00

210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	77,000.00	77,000.00
210807	Газрын төлбөр	264,900.00	212,693.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0.00	9,500,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0.00	9,500,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	4,150,912.13	3,553,470.61
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,000,000.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,000,000.00	0.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	2,150,912.13	3,553,470.61
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,150,912.13	3,553,470.61
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	22,913,000.00	13,358,400.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	22,913,000.00	3,858,400.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	22,913,000.00	3,858,400.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	22,913,000.00	3,858,400.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	22,913,000.00	3,858,400.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	0.00	9,500,000.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	9,500,000.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	485,339,397.00	402,657,005.49	(87,385,271.63)	800,611,130.86
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	485,339,397.00	402,657,005.49	(87,385,271.63)	800,611,130.86
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-	-	-
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	-	-	-	-
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	61,362,679.55	61,362,679.55
C08	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	485,339,397.00	402,657,005.49	(26,022,592.69)	861,973,809.80
D01	2022 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	485,339,397.00	402,657,005.49	(26,022,592.69)	861,973,809.80
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	1,314,670.00	1,314,670.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	485,339,397.00	402,657,005.49	(24,707,922.69)	863,288,479.80
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	(1,314,670.00)	-	(1,314,670.00)
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-	-	-
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	115,144,046.21	115,144,046.21
D09	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	485,339,397.00	401,342,335.49	90,436,123.52	977,117,856.01

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,915,825,700.00	1,910,272,229.39
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,915,825,700.00	1,910,272,229.39
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,913,825,700.00	1,910,272,229.39
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,492,919,800.00	1,490,446,001.10
210101	Үндсэн цалин	996,627,800.00	1,039,195,703.04
210102	Нэмэгдэл	424,481,300.00	360,328,254.20
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	36,504,000.00	43,867,654.63
210104	Урамшуулал	35,306,700.00	47,054,389.23
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	186,615,000.00	186,614,999.38
210201	Тэтгэврийн даатгал	126,898,200.00	127,088,889.64
210202	Тэтгэмжийн даатгал	14,929,200.00	14,906,702.46
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	11,943,400.00	11,898,581.94
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,985,800.00	2,974,620.49
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	29,858,400.00	29,746,204.85
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	76,000,000.00	75,939,943.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,500,000.00	7,441,597.15
210302	Түлш, халаалт	62,700,000.00	65,539,590.85
210303	Цэвэр, бохир ус	2,800,000.00	1,358,755.00
210304	Байрны түрээс	3,000,000.00	1,600,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	90,578,900.00	90,575,512.91
210401	Бичиг хэрэг	38,620,000.00	44,154,170.00
210402	Тээвэр, шатахуун	16,993,000.00	17,527,300.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	24,965,900.00	20,382,832.91
210404	Ном, хэвлэл	1,500,000.00	0.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	600,000.00	840,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,900,000.00	7,671,210.00
2105	Нормативт зардал	800,000.00	726,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	800,000.00	726,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	34,503,000.00	34,494,326.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	5,000,000.00	4,996,000.00
210604	Урсгал засвар	29,503,000.00	29,498,326.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,518,700.00	3,514,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,518,700.00	3,514,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	19,390,300.00	18,461,447.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	13,750,000.00	12,971,650.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	720,000.00	720,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	4,273,300.00	4,273,250.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	213,500.00	206,854.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	132,000.00	77,000.00
210807	Газрын төлбөр	301,500.00	212,693.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,500,000.00	9,500,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,500,000.00	9,500,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,000,000.00	0.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,000,000.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,000,000.00	0.00
0	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,915,825,700.00	1,910,272,229.39
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,915,825,700.00	1,910,272,229.39
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	1,915,825,700.00	1,910,272,229.39
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	9,500,000.00
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	91	91
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	43	43
620001	Удирдах ажилтан	5	5
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	38	38
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	43	43
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	21	21
650002	Төрийн тусгай албан хаагч (ТТ)	16	16
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	6	6

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Төв аймаг дахь Шүүхийн тамгын газар нь тайлант онд 43 орон тоогоор үйл ажиллагаагаа явуулахаар бүтэц орон тоо батлагдсанаас удирдах албан тушаалтан 5, гүйцэтгэх 38 орон тоогоор үйл ажиллагаа явуулж ажилласан байна.

Төв аймаг дахь шүүхийн Тамгын газар нь Монгол улсын шүүхийн тухай хуулийн 68 дугаар зүйлд зааснаар шүүхийн захиргааны байгууллага юм. Шүүхийн Тамгын газар нь Монгол Улсын Шүүхийн тухай хуулийн 68 дугаар зүйлийн 68.2-т заасан шүүхийн бие даасан, шүүгчийн хараат бус байдлыг хангах, шүүгч, шүүх бүрэлдэхүүнээс хэрэг, маргааныг шийдвэрлэхэд мэдээлэл, судалгаа, санхүү, аж ахуй, техник, зохион байгуулалтын туслалцаа үзүүлэн, ажиллах нөхцөлөөр хангах үндсэн чиг үүрэг бүхий Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн харьяа байгууллага юм.

Төв аймаг дахь шүүхийн Тамгын газар нь Төв аймгийн Эрүү, Иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх, Захиргааны хэргийн анхан шатны шүүх, Сум дундын иргэний хэргийн анхан шатны шүүх, Сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх гэсэн нийт 4 шүүхийн шүүн таслах ажиллагааг хэвийн явуулах нөхцөлийг бүрдүүлж, шүүхийн үйлчилгээг шуурхай, хүртээмжтэй, нээлттэй, ил тод байх зарчмыг баримталж ажиллаж байна. Дээрх 4 шүүх нь Төв аймгийн 27 сум, 3 хорих анги, 1 согтуурах мансуурах донтой өвчтөнг албадан эмчлэх албадан хөдөлмөр хийлгэх газрыг харьяалан ажилладаг байна.

Төв аймаг дахь Шүүхийн тамгын газар нь гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 3 бүлэг, 6 зорилт, 68 дэд зорилттой, хавсралт 1-ээр "Зохион байгуулах сургалтын төлөвлөгөө", хавсралт 2-оор "Албан хаагчдын ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааг хангах төлөвлөгөө"-г баталсан байна. Жилийн эцсийн байдлаар гүйцэтгэлийг төлөвлөгөөний хэрэгжилтээ тус байгууллага 62 ажлыг 100 хувь, 5 ажлыг 95 хувьтай гүйцэтгэсэн гэж дүгнэгдсэн байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Төв аймаг дахь Шүүхийн тамгын газрын удирдлага төсвийн шууд захирагчийн хувьд тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого журамд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- Монгол Улсын 2022 оны Төсвийн тухай хуулиар төсөв, санхүүжилттэй холбоотой,
- Хөдөлмөрийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгыг 2022 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс дагаж мөрдсөн,
- Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг Монгол Улсын 2022 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдсөн,
- Төрийн албаны тухай хуулийг 2022 оны 4 дүгээр сарын 22, 7 дугаар сарын 05, 11 дүгээр сарын 11-нд нэмэлт өөрчлөлт орсон,
- Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын хуулийг 2022 оны 5 сарын 01-ээс шинээр мөрдөгдөж эхэлсэн,
- Хүний хувийн мэдээлэл хамгаалах тухай хуулийг 2022 оны 5 сарын 01-ээс шинээр мөрдөгдөж эхэлсэн.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна. Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Төв аймаг дахь Шүүхийн тамгын газар нь "Дотоод хяналт, шалгалтын комисс" томилоогүй байна.

Тус байгууллагад тайлант онд Шүүхийн ерөнхий зөвлөлөөс дотоод аудит, хяналт шинжилгээ хийгдээгүй байна.

Төв аймаг дахь Шүүхийн тамгын газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Төв аймаг дахь Шүүхийн тамгын газрын 2022 оны жилийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузал сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн даргын даргын 2020 оны 12 дугаар сарын 22 өдрийн №174 тушаалаар батлагдсан "Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг"-ийг 2021 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс мөрдөж эхэлсэн байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Төв аймаг дахь Шүүхийн тамгын газрын 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 115,144.0 мянган төгрөгөөр буюу 13,4 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1 Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
А	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	-	9,500.0	9,500.0
Авлага	-	-	-
Урьдчилгаа	-	-	-
Бараа материал	26,879.2	33,434.4	6,555.3
Үндсэн хөрөнгө	835,094.7	934,183.4	99,088.8
Нийт хөрөнгө	861,973.8	977,117.9	115,144.0
Өр төлбөр	-	-	-
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	861,973.8	977,117.9	115,144.0
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	861,973.8	977,117.9	115,144.0

Дээрх хүснэгтээс харахад: Шүүхийн ерөнхий зөвлөлөөс Төв аймаг дахь Шүүхийн тамгын газрын ахмадын санд 9,500.0 мянган төгрөг шилжүүлсэн бөгөөд төрийн сангийн ахмадын сангийн харилцах дансанд үлдэгдэлтэй байна. Бараа материал дансны хувьд бичиг хэргийн материал 2,435.0 мянган төгрөг, аж ахуйн материал 4,981.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдэж, түлш, шатах тослох материал 861.0 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Үндсэн хөрөнгө данс 2022 онд барилга байгууламж, орон сууц 93,587.0 мянган төгрөг, номын фонд 190.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдэж, акталсан 185,050.0 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Тайлант онд улсын төсвийн хөрөнгөөр 3,858.0 мянган төгрөгийн машин тоног төхөөрөмж худалдан авч, үнэ төлбөргүй хүлээн авсан 93,587.0 мянган төгрөгийн барилга байгууламж, орон сууц, 18,000.0 мянган төгрөгийн тээврийн хэрэгсэл, 33,855.0 мянган төгрөгийн тавилга эд хогшил, 33,855.0 мянган төгрөгийн тавилга эд хогшил хүлээн авч, үндсэн хөрөнгө данс нэмэгдсэн байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 977,118.0 мянган төгрөг болж 115,144.0 төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүнгээс шалтгаалжээ

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус шүүхийн тамгын газар 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг улсын төсвөөс санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 2,856,500.00 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Шүүхийн Ерөнхий Зөвлөлөөс төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс их засварын зардлыг бууруулан 1,923,325.7 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс санхүүжүүлэхээр батлан ирүүлсэн байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 1,923,325.7 мянган төгрөг буюу 98,9 хувьтай байгаа нь цалин хөлс, нэмэгдэл урамшил, НДШ, ХХОАТ зардал 1,677,060.9 мянган төгрөг, байр ашиглахтай холбоотой тогтмол зардал 75,939.9 мянган төгрөг, хангамж бараа материалын зардал 90,578.9 мянган төгрөг, нормативт зардал 726.0 мянган төгрөг, эд хогшил, урсгал засварын зардал 34,494.3 мянган төгрөг, томилолтын зардал 3,514.0 мянган төгрөг, бараа үйлчилгээний бусад зардал 18,461.4 мянган төгрөг зарцуулж, 3,553.5 мянган төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт 2 Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	/мянган төгрөгөөр/	
				Зөрүү	Биелэлт
1	Шүүхийн бие даасан хараат бус Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	1,907,825.7	1,907,825.7	0.0	100
2	Шүүхийн бие даасан хараат бус Зөвлөл, хороо, комиссын гишүүд	4,000.0	4,000.0	0.0	100

3	Шүүхийн бие даасан хараат бус Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж	2,000.0	0.0	2,000.0	0
4	Шүүхийн бие даасан хараат бус Шинжээч, орчуулагч, хэлмэрчийн зардал	2,000.0	1,960.0	40.0	98.0
	Дүн	1,915,825.7	1,913,825.7	2,040.0	99.9

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Төв аймаг дахь Шүүхийн тамгын газар 2022 онд нэмэлт санхүүжилт аваагүй ажилласан байна.

3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Тус төсөл хэрэгжих хугацаанд нийт 3 хөтөлбөрийн 9 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн байна.

Хүснэгт 3 Төсөл хөтөлбөрийн арга хэмжээний хүрэх үр дүн, биелэлт

/мянган төгрөгөөр/						
№	Хөтөлбөр	Хэрэгжих хугацаа	Хүрэх үр дүн	Хэрэгжилтийн явц	Зарцуулах төсөв	Зарцуулсан
1	Шүүхийн бие даасан хараат бус	2022.01.01-2022.12.31	Үндсэн үйл ажиллагаа	Үндсэн үйл ажиллагаа 99.8%	1,907,825.70	1,904,272.73
2		2022.01.01-2022.12.31	Зөвлөл, хороо, комиссын гишүүд	Зөвлөл, хороо, комиссын гишүүд 100%	4,000.00	4,000.00
3		2022.01.01-2022.12.31	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж	2,000.00	0
4		2022.01.01-2022.12.31	Шинжээч, орчуулагч, хэлмэрчийн зардал	Шинжээч, орчуулагч, хэлмэрчийн зардал 98%	2,000.00	1,960.00

Төв аймаг дахь Шүүхийн тамгын газрын нийгмийн хамгааллын дэмжих хөтөлбөрийн хүрээнд албан хаагчдад тэтгэвэр гарахад олгох мөнгөн тэтгэмжийг гүйцэтгэлд суурилан санхүүжилтийн хүсэлтийг холбогдох материалын хамт албан бичгээр хүргүүлэн олгогдож байсантай холбоотой байна.

Байгууллагын төрийн үйлчилгээний албан хаагчдад 43 орон тоогоор батлагдсан.

Хүний нөөцийн нөхөн бүрдүүлэлтийн олон нийтийн зард мэдээлэл хүргэн албан хаагчдыг сонгон шалгаруулалт хийж төрийн үйлчилгээний албан хаагчдын боловсон хүчний асуудлыг шийдвэрлэж байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Төв аймаг дахь Шүүхийн тамгын газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулахтай холбоотой өгөгдсөн зөвлөмж өгөгдөөгүй болно.

Аудитыг Төв аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Ж.Бямбацогт гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер О.Амаржаргал, дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Хишигжаргал нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Төв аймаг дахь Шүүхийн тамгын газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Төв аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 37 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтийг 2021 оны үр дүнгийн тайлангийн нийт орлогыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл “дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1,5 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны үр дүнгийн тайлангийн, суурь үзүүлэлтийг нийт орлого 1,648,822.2 мянган төгрөгөөс 1,5 хувиар буюу 24,732.3 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 80 хувиар буюу 19,785.9 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төв аймаг дахь Шүүхийн тамгын газар нь тайлант онд төсвийн хэмнэлтийн талаарх Шүүхийн ерөнхий зөвлөлөөс өгсөн чиглэлийн дагуу ном хэвлэл, урсгал засварын зардлуудыг бууруулан ажилласан байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Төв аймаг дахь Шүүхийн тамгын газрын шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтэд аудит хийхэд 100 хувьтай, 5.0 саяас дээших орлогын 13 гүйлгээ, зарлагын 8 гүйлгээ, 5.0 саяас дээш худалдан авалттай холбоотой 2 гүйлгээ хугацаандаа байршуулж, дараа жилийн төсвийн төсөл, хагас жилийн санхүүгийн тайланг хугацаа хоцроож байршуулсан байна.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Тус байгууллагад бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд шийдвэрлэх алдаа, зөрчилтэй асуудал гараагүй байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Төв аймаг дахь Шүүхийн тамгын газрын 2022 оны 3 дугаар улирлын байдлаарх санхүүгийн тайланд аудитын урьдчилсан болон төлөвлөлтийн үе шатны ажлыг гүйцэтгэж, байгууллагын мөрдөж ажилладаг хууль тогтоомжийн хэрэгжилт, ирсэн явсан бичиг, даргын тушаал, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний хэрэгжилттэй танилцаж эрсдэлээ тодорхойлсон.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Тус байгууллага 2021 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар зөрчилгүй дүгнэлт авсан аудитаар өгсөн зөвлөмжийн хэрэгжилтийг 2022 оны 6 дугаар сарын 10-ны өдрийн 35 дугаарын албан бичгээр ирүүлсэн.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт					
Албан шаардлага					
Зөвлөмж	2	72.2	2	72.2	100
Нийт дүн	2	72.2	2	72.2	100

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Төв аймаг дахь Шүүхийн тамгын газрын нягтлан болдох бүртгэлийн дансны бичилт, цалингийн зардлыг авч үзэх.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

5.1 Залруулсан алдаа

Аудитаар нийт 739,492.2 мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад 726,473.4 мянган төгрөгийн алдааг залрууллаа.Үүнд:

Тус байгууллага тайлант онд ХААН банк дахь харилцах дансны орлого, зарлагын 3,328.2 мянган төгрөгийг тайлагнаагүй, төрийн сангийн харилцах данснаас ахмадын сангийн харилцах данс руу шилжүүлсэн 9,500.0 мянган төгрөгийг орлогоор хүлээн зөвшөөрч тайлагнасан, бичиг хэрэг, бага үнэтэй түргэн элэгдэх эд зүйлсийн зардлыг Сангийн яамны Е тайланд 41,718.8 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-т “холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 5.1.3-д жинхэнэ хэрэгжилтийн зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлнө” гэж заасныг болон санхүүгийн тайлангийн “иж бүрэн байх”, “үнэлгээ ба хуваарилалт” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.10-д “аудитын байгууллагаас зөвлөмж болгосон бүртгэлийн алдааны залруулгыг мэргэжлийн түвшинд хянан, удирдлагад танилцуулах, зөвшөөрсөн тохиолдолд тухайн санхүүгийн жил, улирлын тайланд залруулга хийх, зөвшөөрөөгүй тохиолдолд аудиторт үндэслэл бүхий тайлбар хүргүүлэх” гэсэн заалтын дагуу гүйцэтгэлийн үе шатанд залруулга хийгдсэн.

Цалингийн урьдчилгаа 368,335.2 мянган төгрөг, цалингаас суутгасан 258,077.3 мянган төгрөгийн НДШ, ХХОАТ-ыг цалингийн өглөг дансанд бүртгэлгүй зардал дансанд бүртгэж хаасан байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-т “холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 5.1.3-д жинхэнэ хэрэгжилтийн зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлнө” гэж заасныг болон санхүүгийн тайлангийн “иж бүрэн байх”, “үнэлгээ ба хуваарилалт” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.10-д “аудитын байгууллагаас зөвлөмж болгосон бүртгэлийн алдааны залруулгыг мэргэжлийн түвшинд хянан, удирдлагад танилцуулах, зөвшөөрсөн тохиолдолд тухайн санхүүгийн жил, улирлын тайланд залруулга хийх, зөвшөөрөөгүй тохиолдолд аудиторт үндэслэл бүхий тайлбар хүргүүлэх” гэсэн заалтын дагуу гүйцэтгэлийн үе шатанд залруулга хийгдсэн.

Халаалт болон цэвэр бохир усны 12,079.5 мянган төгрөгийн төлбөрийг бүртгэлд тусгахдаа нэхэмжилсэн дүнгээр бус шилжүүлсэн мөнгөн дүнгээр бүртгэсэн, жилийн эцсийн бараа материалын 33,434.4 мянган төгрөгийн үлдэгдлийг тоолж, тооцоо бодоогүй байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-т “холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 5.1.3-д жинхэнэ хэрэгжилтийн зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлнө”, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 73 дугаар зүйлийн 2 "Байгууллагын нягтлан бодогч нь үндсэн хөрөнгө, бараа материал, үнэ бүхий зүйлийн тооллогоор бэлэн байсан үлдэгдэл, гарсан зөрүүг тооллогын акт материал батлагдсанаас хойш 5 хоногийн дотор нягтлан бодох бүртгэлд тусгаж дансны үлдэгдлийг тулган шалгана."

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

гэж заасныг болон санхүүгийн тайлангийн “иж бүрэн байх”, “үнэлгээ ба хуваарилалт” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.10-д “аудитын байгууллагаас зөвлөмж болгосон бүртгэлийн алдааны залруулгыг мэргэжлийн түвшинд хянан, удирдлагад танилцуулах, зөвшөөрсөн тохиолдолд тухайн санхүүгийн жил, улирлын тайланд залруулга хийх, зөвшөөрөөгүй тохиолдолд аудиторт үндэслэл бүхий тайлбар хүргүүлэх” гэсэн заалтын дагуу гүйцэтгэлийн үе шатанд залруулга хийгдсэн.

Аудитаар нийт 13,018.8 мянган төгрөгийн илэрсэн зөрчилд² зөвлөмж өглөө.

5.2 Албан шаардлага

Харилцагч байгууллагатай хийсэн 13,018.8 мянган төгрөгийн худалдан авалтыг цахим төлбөрийн баримтаар баталгаажуулаагүй байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1-д “Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно”, Сангийн сайдын 2017 оны 347 дугаар тушаалын НХМаягт 5 “Төлбөрийн баримт нь ... Төлбөрийн баримтыг цахим гарын үсэг эсхүл тусгай нууцлалын QR кодоор баталгаажуулах бөгөөд ...” гэж заасныг хэрэгжүүлж ажиллаагүй, санхүүгийн тайлангийн аудитын “иж бүрэн байх”, “нийцсэн бөгөөд зохистой байх” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 тоот тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.1.10-д “аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчил, түүнийг арилгахаар өгсөн зөвлөмжийг хугацаанд нь хэрэгжүүлээгүй бол” гэсэн заалтыг үндэслэн албан шаардлага өгөв.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс Залруулсан	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Арилжааны банк дахь 5721512775 дугаарын харилцах дансны орлого, зарлага, кассын орлого, зарлагын 3328.2 мянган төгрөгийг тайлагнаагүй байна.	1	3,328.2	1	3,328.2			1	3,328.2
Цалингийн урьдчилгааг хаахадаа цалингийн өглөг дансанд бүртгэлгүй зардал дансанд бүртгэсэн	1	368,335.2			1	368,335.2	1	368,335.2
Жилийн эцсийн бараа материалын үлдэгдлийг тоолж, тооцоо бодоогүй байна.	1	33,434.4			1	33,434.4	1	33,434.4
Үйл ажиллагааны зардлаас ахмадын санд төвлөрүүлсэн хөрөнгийг орлогоор хүлээн зөвшөөрч бүртгэсэн байна.	1	9,500.0			1	9,500.0	1	9,500.0
Бичиг хэргийн зардал, Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлсийн зардлыг Е тайланд зөрүүтэй тайлагнасан	1	41,718.8			1	41,718.8	1	41,718.8
Халаалтын болон цэвэр бохир усны төлбөрийг бүртгэлд тусгахдаа нэхэмжлэсэн дүнгээр бус шилжүүлсэн мөнгөн дүнгээр бүртгэсэн	1	12,079.5			1	12,079.5	1	12,079.5
Цалингаас суутгасан НДШ, ХХОАТ-ыг цалингийн өглөг дансанд бүртгэлгүй зардал дансанд бүртгэсэн	3	258,077.3			3	258,077.3	3	258,077.3
Дүн	6	726,473.5	1	3,328.2	5	723,145.3	6	726,473.5

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил	Үүнээс		
		Төлбөрийн акт	Албан шаардлага	Зөвлөмж
Харилцагч байгууллагатай хийсэн худалдан авалтыг цахим төлбөрийн баримтаар баталгаажуулаагүй байна	13,018.8	-	13,018.8	-
Дүн	13,018.8	-	13,018.8	-